

ราชอาณาจักรสยาม

โดย พระสยามธูรานุกรักษ์ (แอม อา เดอ เกรอ้ง)

พ.ศ. 2411

LE ROYAUME DE SIAM

PAR

M.A. de Gre'han

ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

DS565 พ-ร 2543

maarc

พระยาสยามธูรานุกรักษ์

๕๔๓๒๗๗

ราชอาณาจักรสยาม

310543278

ค.ศ. 1883

ราชอาณาจักรสยาม

เราไม่เคยไปราชอาณาจักรสยาม และเราขอสารภาพว่ามองเห็นภาพที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำหรือ มารดาของน้ำ อย่างคลุมเครือเต็มที แต่นั่นก็ไม่ได้เป็นข้อขวางกั้นไม่ให้เกิดมโนภาพจากความคิดคำนึงอันลึกซึ้งของผู้ที่ท่องเที่ยวไปในดินแดนที่ครั้งหนึ่งเคยล้าหลัง ที่ซึ่งบัดนี้กษัตริย์ “ทรงประทับเครื่องอิสริยาภรณ์อย่างภาคภูมิใจ”

ทั้งนี้เพราะราชอาณาจักรสยามสมควรถูกมองเป็นกรณีพิเศษ และเพื่อความยุติธรรม เราควรพิจารณาตุลาเหตุที่สยามยอมให้กระแสนอารยธรรมตะวันตกหลังไหลเข้าไปในประเทศ ในขณะที่ดินแดนสำคัญอื่นๆ ยังคงต่อต้านการรุกรานนี้ไว้อย่างเหนียวแน่น

“พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระปรเมนทรมหามงกุฎ ทรงมีความรู้แตกฉาน ทรงเป็นนักภาษาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่งของเอเชีย ทรงรู้ภาษาท้องถิ่นทั้งโบราณและสมัยใหม่ของอินโดจีน ตั้งแต่ภาษาสันสกฤตจนถึงภาษาสยาม นอกจากนั้นยังทรงมีความรู้ในภาษาละติน และทรงพูดและเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างไม่มีที่ติ เพราะความรู้ใน 2 ภาษานี้เอง ที่ทำให้เจ้าชายผู้สูงส่งพระองค์นี้ทรงสามารถติดตามข่าวคราวเหตุการณ์สำคัญๆ ในยุโรปได้ทั้งหมด ทรงต้อนรับชาวต่างประเทศด้วยสัมพันธไมตรีอันดี และทรงซักถามพวกเขาอย่างเอาใจใส่สนใจ ในเรื่องศิลปะและวิทยา

ศาสตร์ของบ้านเมืองของเขา ทรงพยายามริเริ่มศิลปะและศาสตร์เหล่านั้น
ขึ้นเป็นสิ่งแสดงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศในยุโรปให้มีขึ้นในราช
อาณาจักรของพระองค์เท่าที่จะทรงสามารถทำได้ พระองค์ทรงพอพระทัย
ในประเทศฝรั่งเศส และทรงขึ้นชมจักรพรรดิขึ้นไปเสียนที่ 3 ซึ่งทรงเรียก
อย่างพอพระทัยว่าเป็น "เพื่อนผู้ซื่อสัตย์"

มร.เอ. เกรอซิง กงสุลของสยาม ผู้ซึ่งเราขอขอยืมคำพูดข้างบนนี้มา
นั้น เคยเป็นผู้อำนวยการทั่วไปของงานมหกรรมยูนิแวร์แซล ราชอาณาจักร
สยามได้ส่งผลงานและวัตถุต่างๆเข้ามาขำน้ำขำมทะเลมา เพื่อมาเข้า
ประกวดผลงานทางศิลปะและอุตสาหกรรม พระมหากษัตริย์ทรงเลือก
ของเหล่านี้ด้วยพระองค์เอง โดยไม่ใ้พระทัยต่อเพื่อนบ้านคือรัฐบาลจีน ผู้
ซึ่งไม่ไว้ใจที่จะเข้าร่วมในงานแสดงนานาชาติครั้งนี้¹⁰

ในเมื่อเราได้เคยถึงชื่อของมร.เกรอซิง มาตั้งแต่ต้นบทความนี้ เรา
จึงใคร่ขอยืมข้อมูลจากหนังสือเล่มเล็กที่น่าสนใจ ซึ่งเขาเพิ่งพิมพ์ออกมา
ก่อนที่จะกล่าวถึงสินค้าจากสยามซึ่งน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งพิเศษทั้งในด้านวัฒนธรรมประเพณีของ
ประเทศ และในด้านความสัมพันธ์ทางการค้าซึ่งนับวันก็จะเพิ่มมากขึ้นนั้น
เราสังเกตเห็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งซึ่งดูภายนอกไม่สำคัญอะไร แต่เรารู้สึก
ว่าสำคัญมาก ในแง่ของวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมในราชอาณาจักรสยาม

¹⁰ เราทราบว่าการแสดงงานของจีนนั้นจัดโดยเอกชน โดยรัฐบาลที่ปักกิ่งไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย